

Jedynie oryginalne teksty EKG ONZ mają skutek prawny w świetle międzynarodowego prawa publicznego. Status i datę wejścia w życie niniejszego regulaminu należy sprawdzać w najnowszej wersji dokumentu EKG ONZ dotyczącego statusu TRANS/WP.29/343/, dostępnej pod adresem:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Regulamin nr 39 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) – Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w zakresie zespołu prędkościomierza oraz jego montażu

Wersja 1

obejmująca wszystkie obowiązujące teksty, w tym:

Suplement nr 5 do pierwotnej wersji regulaminu – data wejścia w życie: 7 grudnia 2002 r.

SPIS TREŚCI

REGULAMIN

1. Zakres
2. Definicje
3. Wystąpienie o homologację
4. Homologacja
5. Specyfikacje
6. Zmiana typu pojazdu
7. Zgodność produkcji
8. Sankcje z tytułu niezgodności produkcji
9. Nazwy i adresy placówek technicznych upoważnionych do przeprowadzania badań homologacyjnych oraz nazwy i adresy organów administracji

ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik 1 – Zawiadomienie dotyczące udzielenia, rozszerzenia, odmowy lub cofnięcia homologacji lub ostatecznego zaniechania produkcji typu pojazdu w zakresie zespołu prędkościomierza oraz jego montażu zgodnie z regulaminem nr 39
- Załącznik 2 – Rozmieszczenie znaków homologacji
- Załącznik 3 – Badanie dokładności prędkościomierza na potrzeby zgodności produkcji

1. ZAKRES

Niniejszy regulamin stosuje się do homologacji pojazdów kategorii L, M oraz N ⁽¹⁾.

2. DEFINICJE

Do celów niniejszego regulaminu:

- 2.1. „homologacja pojazdu” oznacza homologację danego typu pojazdu w odniesieniu do zespołu prędkościomierza oraz jego montażu;
- 2.2. „typ pojazdu ze względu na prędkościomierz” oznacza pojazdy, między którymi nie ma zasadniczych różnic, w szczególności pod takimi względami, jak:
  - 2.2.1. oznaczenie rozmiaru opon, dobranych z asortymentu opon montowanych standardowo;
  - 2.2.2. wartość całkowitego przełożenia układu napędowego w stosunku do prędkościomierza, z uwzględnieniem przełożenia reduktora, o ile występuje;

⁽¹⁾ Zgodnie z definicją w załączniku 7 do ujednoliconej rezolucji w sprawie budowy pojazdów (R.E.3) (dokument TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2).

- 2.2.3. typ prędkościomierza, określany przez takie cechy, jak:
- 2.2.3.1. tolerancja mechanizmu pomiarowego prędkościomierza;
  - 2.2.3.2. stała techniczna prędkościomierza;
  - 2.2.3.3. zakres wskazywanych prędkości;
- 2.3. „opony montowane standardowo” to typy opon dostarczonych przez producenta dla danego typu pojazdu; opon śniegowych nie uważa się za opony montowane standardowo;
- 2.4. „normalne ciśnienie robocze” oznacza ciśnienie mierzone w nienagrzanych oponach, zalecane przez producenta, zwiększone o 0,2 bara;
- 2.5. „prędkościomierz” oznacza część zespołu prędkościomierza przeznaczoną do informowania kierowcy o prędkości pojazdu w danej chwili ⁽¹⁾;
- 2.5.1. „tolerancja mechanizmu pomiarowego prędkościomierza” oznacza dokładność samego urządzenia mierzącego prędkość, wyrażona w postaci górnej i dolnej granicy dopuszczalnego błędu w stosunku do faktycznie rozwijanej prędkości;
  - 2.5.2. „stała techniczna prędkościomierza” oznacza stosunek wejściowej liczby obrotów lub impulsów na minutę do konkretnej wskazywanej prędkości;
- 2.6. „pojazd nieobciążony” oznacza pojazd gotowy do jazdy, z uzupełnionym paliwem, chłodziwem, materiałami smarnymi, wyposażony w narzędzia i koło zapasowe (jeśli wchodzi w skład wyposażenia standardowego dostarczonego przez producenta pojazdu), z kierowcą ważącym 75 kg, ale bez pasażera, dodatkowego wyposażenia i ładunku.
3. WYSTĄPIENIE O HOMOLOGACJĘ
- 3.1. O udzielenie homologacji typu pojazdu w zakresie zespołu prędkościomierza oraz jego montażu występuje producent pojazdu lub jego należycie uprawniony przedstawiciel.
  - 3.2. Do wniosku należy dołączyć trzy egzemplarze niżej wymienionych dokumentów oraz następujące dane:
    - 3.2.1. opis typu pojazdu w odniesieniu do elementów wymienionych powyżej w pkt 2.2, 2.3, 2.4 i 2.5; należy określić typ pojazdu.
    - 3.3. Placówce technicznej uprawnionej do przeprowadzania badań homologacyjnych należy dostarczyć egzemplarz nieobciążonego pojazdu danego typu, który ma być homologowany.
    - 3.4. Przed udzieleniem homologacji typu zapewnienie odpowiednich rozwiązań pozwalających na skuteczną kontrolę zgodności produkcji podlega weryfikacji przez właściwy organ.
4. HOMOLOGACJA
- 4.1. Jeżeli typ pojazdu dostarczony do homologacji na podstawie niniejszego regulaminu spełnia wymogi regulaminu w odniesieniu do zespołu prędkościomierza oraz jego montażu, to należy udzielić homologacji tego typu pojazdu.

⁽¹⁾ Definicja ta nie obejmuje części tachografu wskazującej prędkość, jeżeli jest to zgodne ze specyfikacją homologacji typu, która nie dopuszcza bezwzględnej różnicy między prędkością rzeczywistą a prędkością wskazywaną, jeśli różnica ta jest większa niż wartości wynikające z wymogów przedstawionych w punkcie 5.3 poniżej.

- 4.2. Każdemu homologowanemu typowi należy nadać numer homologacji. Dwie pierwsze jego cyfry muszą wskazywać najwyższy numer serii poprawek wprowadzonych do niniejszego regulaminu, obowiązujących w chwili udzielania homologacji. Żadna Umawiająca się Strona Porozumienia nie może nadać tego samego numeru innemu typowi pojazdu w rozumieniu pkt 6 niniejszego regulaminu.
- 4.3. Zawiadomienie o udzieleniu lub odmowie homologacji typu pojazdu na podstawie niniejszego regulaminu należy przesłać Stronom Porozumienia stosującym niniejszy regulamin na formularzu zgodnym ze wzorem zamieszczonym w załączniku 1 do niniejszego regulaminu wraz ze schematami przedstawiającymi montaż dostarczonymi przez występującego o homologację, w formacie nie większym niż A4 (210 × 297 mm) lub złożonymi do tego formatu, i w odpowiedniej skali.
- 4.4. Na każdym pojeździe zgodnym z typem pojazdu homologowanym zgodnie z niniejszym regulaminem, w widocznym i łatwo dostępnym miejscu, określonym w formularzu homologacji, umieszcza się międzynarodowy znak homologacji zawierający:
- 4.4.1. okrąg otaczający literę „E”, po której następuje numer wyróżniający kraj udzielający homologacji ⁽¹⁾;
- 4.4.2. numer niniejszego regulaminu, literę „R”, myślnik i numeru homologacji, umieszczone z prawej strony okręgu opisanego w pkt 4.4.1.
- 4.5. Jeżeli pojazd jest zgodny z typem pojazdu homologowanym zgodnie z jednym lub większą liczbą regulaminów stanowiących załączniki do Porozumienia w kraju, który udzielił homologacji na podstawie niniejszego regulaminu, symbol podany w pkt 4.4.1 nie musi być powtarzany; w takim przypadku dodatkowe numery i symbole wszystkich regulaminów, zgodnie z którymi udzielono homologacji w danym kraju, należy umieścić w kolumnach po prawej stronie symbolu opisanego w pkt 4.4.1.
- 4.6. Znak homologacji musi być czytelny i nieusuwalny.
- 4.7. Znak homologacji umieszcza się na tabliczce znamionowej pojazdu zamontowanej przez producenta lub w jej pobliżu.
- 4.8. Przykładowe rozmieszczenie znaków homologacji przedstawiono w załączniku 2 do niniejszego regulaminu.
5. SPECYFIKACJE
- 5.1. Wskaźnik lub wyświetlacz prędkościomierza musi być umieszczony w bezpośrednim polu widzenia kierowcy i dobrze widoczny zarówno w dzień, jak i w nocy. Zakres wskazywanych prędkości musi być wystarczająco szeroki, by obejmował maksymalną prędkość danego typu pojazdu, określoną przez producenta.
- 5.1.1. W przypadku prędkościomierzy przeznaczonych dla pojazdów kategorii M, N, L₃, L₄ i L₅ podziałka wskaźnika wynosi 1, 2, 5 lub 10 km/h. Liczbowe wartości prędkości zaznaczone są na tarczy w sposób następujący: jeżeli najwyższa wartość na tarczy nie przekracza 200 km/h, wartości prędkości wskazywane są w przedziałach nie większych niż 20 km/h. Jeżeli najwyższa wartość na tarczy przekracza 200 km/h, wartości prędkości wskazywane są w przedziałach nieprzekraczających 30 km/h. Zaznaczone przedziały liczbowe prędkości nie muszą być jednokowe.

⁽¹⁾ 1 – Niemcy, 2 – Francja, 3 – Włochy, 4 – Niderlandy, 5 – Szwecja, 6 – Belgia, 7 – Węgry, 8 – Republika Czeska, 9 – Hiszpania, 10 – Jugosławia, 11 – Zjednoczone Królestwo, 12 – Austria, 13 – Luksemburg, 14 – Szwajcaria, 15 (numer wolny), 16 – Norwegia, 17 – Finlandia, 18 – Dania, 19 – Rumunia, 20 – Polska, 21 – Portugalia, 22 – Federacja Rosyjska, 23 – Grecja, 24 – Irlandia, 25 – Chorwacja, 26 – Słowenia, 27 – Słowacja, 28 – Białoruś, 29 – Estonia, 30 (numer wolny), 31 – Bośnia i Hercegowina, 32 – Łotwa, 33 (numer wolny), 34 – Bułgaria, 35 (numer wolny), 36 – Litwa, 37 – Turcja, 38 (numer wolny), 39 – Azerbejdżan, 40 – Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, 41 (numer wolny), 42 – Wspólnota Europejska (homologacje wydawane przez państwa członkowskie z zastosowaniem właściwych symboli EKG), 43 – Japonia, 44 (numer wolny), 45 – Australia, 46 – Ukraina, 47 – Republika Południowej Afryki i 48 – Nowa Zelandia. Kolejne numery są przyznawane innym krajom w kolejności chronologicznej, zgodnie z datą ratyfikacji lub przystąpienia do Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, a Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych powiadamia Umawiające się Strony Porozumienia o przydzielonych w ten sposób numerach.

- 5.1.2. W przypadku pojazdów produkowanych w celu sprzedaży w kraju, w którym używa się angielskich jednostek miar i wag, na tarczy prędkościomierza należy również umieścić oznaczenia w milach na godzinę (mph); podziałka wskaźnika wynosi 1, 2, 5 lub 10 mph. Wartości prędkości są wskazywane na skali w odstępach nie większych niż 20 mph i rozpoczynają się od 10 lub 20 mph. Zaznaczone przedziały prędkości nie muszą być jednakowe.
- 5.1.3. W przypadku prędkościomierzy przeznaczonych dla pojazdów kategorii L₁ (motorowery) i L₂ odczyt prędkości nie może przekraczać 80 km/h. Podziałka wskaźnika wynosi 1, 2, 5 lub 10 km/h, a wartości liczbowe prędkości zaznaczone są w przedziałach nie większych niż 10 km/h. Wskazywane przedziały liczbowe prędkości nie muszą być jednakowe.
- 5.1.4. W przypadku pojazdów kategorii M, N, L₃, L₄ i L₅ produkowanych w celu sprzedaży w kraju, w którym używa się angielskich jednostek miar i wag, na tarczy prędkościomierza należy również umieścić oznaczenia w milach na godzinę (mph); podziałka wynosi 1, 2, 5 lub 10 mph. Wartości liczbowe prędkości są zaznaczone na tarczy w przedziałach nie większych niż 20 mph i rozpoczynają się od 10 lub 20 mph. Wskazywane przedziały liczbowe prędkości nie muszą być jednakowe.
- 5.2. Dokładność zespołu prędkościomierza bada się zgodnie z następującą procedurą:
- 5.2.1. opony należą do typu opon montowanych standardowo w przypadku danego pojazdu zgodnie z definicją w pkt 2.3 niniejszego regulaminu. Należy przeprowadzić oddzielne badania dla wszystkich typów prędkościomierzy przeznaczonych do zamontowania przez producenta;
- 5.2.2. badania przeprowadza się z wykorzystaniem pojazdu nieobciążonego. Dla celów dokonania pomiaru można nałożyć dodatkowe obciążenie. Masa pojazdu i jej rozłożenie między osie podawane są w zawiadomieniu dotyczącym homologacji (zob. załącznik 1 pkt 6);
- 5.2.3. temperatura znamionowa w miejscu, w którym umieszczony jest prędkościomierz, wynosi 23 ± 5 °C;
- 5.2.4. w czasie każdego testu ciśnienie opon odpowiada normalnemu ciśnieniu robocznemu określone w pkt 2.4;
- 5.2.5. badanie pojazdu odbywa się przy następujących prędkościach:

Maksymalna prędkość konstrukcyjna ($V_{\max}$) pojazdu określona przez producenta pojazdu (km/h)	Prędkość badawcza (V_1) (km/h)
$V_{\max} \leq 45$	80 % $V_{\max}$
$45 < V_{\max} \leq 100$	40 km/h oraz 80 % $V_{\max}$ (jeśli prędkość wynikowa ≥ 55 km/h)
$100 < V_{\max} \leq 150$	40 km/h, 80 km/h oraz 80 % $V_{\max}$ (jeśli prędkość wynikowa ≥ 100 km/h)
$150 < V_{\max}$	40 km/h, 80 km/h oraz 120 km/h

- 5.2.6. oprzyrządowanie do pomiaru rzeczywistej prędkości pojazdu powinno charakteryzować się dokładnością do $\pm 0,5$ %;
- 5.2.6.1. w przypadku stosowania toru próbnego ma on mieć płaską, suchą powierzchnię o wystarczającej przyczepności;
- 5.2.6.2. jeśli do badania wykorzystane jest stanowisko rolkowe, średnica rolek powinna wynosić co najmniej 0,4 m.

- 5.3. Wskazywana prędkość nie może być mniejsza od rzeczywistej prędkości pojazdu. W momencie osiągnięcia prędkości badania określonych w punkcie 5.2.5 powyżej, zależność między prędkością wskazywaną na tarczy prędkościomierza (V_1) a prędkością rzeczywistą (V_2) jest następująca:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1 V_2 + 4 \text{ km/h}$$

6. ZMIANA TYPU POJAZDU

- 6.1. O każdej zmianie typu pojazdu należy powiadomić organ administracji, który udzielił homologacji typu pojazdu. Organ ten może wówczas:

6.1.1. uznać za mało prawdopodobne, aby dokonane zmiany miały istotne negatywne skutki i uznać, że w każdym wypadku dany pojazd spełnia dalej odpowiednie wymagania; lub

6.1.2. zażądać kolejnego sprawozdania z badań od placówki technicznej upoważnionej do ich przeprowadzenia.

6.2. Strony Porozumienia stosujące niniejszy regulamin zostają powiadomione o potwierdzeniu lub odmowie udzielenia homologacji, z wyszczególnieniem zmian, zgodnie z procedurą określoną w pkt 4.3 powyżej.

7. ZGODNOŚĆ PRODUKCJI

7.1. Procedury zgodności produkcji muszą być zgodne z procedurami określonymi w aneksie 2 do Porozumienia (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) i spełniać następujące wymagania:

7.2. Każdy pojazd homologowany zgodnie z niniejszym regulaminem produkowany jest w sposób zapewniający jego zgodność z typem homologowanym w drodze spełnienia wymogów określonych w odpowiednich częściach niniejszego regulaminu.

7.3. Dla każdego typu pojazdu przeprowadzane są wystarczające kontrole w zakresie zespołu prędkościomierza oraz jego montażu; w szczególności dla każdego typu pojazdu przeprowadza się przynajmniej badanie określone w załączniku 3 do niniejszego regulaminu.

7.4. Organ, który udzielił homologacji typu, może w dowolnym czasie zweryfikować metody kontroli zgodności stosowane w poszczególnych zakładach produkcyjnych. Weryfikacji takich dokonuje się zazwyczaj co dwa lata.

7.5. W przypadku stwierdzenia niezadowolających wyników weryfikacji i kontroli przeprowadzonych zgodnie z pkt 7.4 powyżej, właściwy organ zapewnia podjęcie wszelkich niezbędnych kroków w celu niezwłocznego przywrócenia zgodności produkcji.

8. SANKCJE Z TYTUŁU NIEZGODNOŚCI PRODUKCJI

8.1. Homologacja udzielona w odniesieniu do typu pojazdu zgodnie z niniejszym regulaminem może zostać cofnięta w razie niespełnienia wymogów określonych w pkt 7.1 powyżej lub w razie negatywnego wyniku kontroli określonej w pkt 7 powyżej.

8.2. Jeżeli Strona Porozumienia stosująca niniejszy regulamin postanowi o cofnięciu uprzednio przez siebie udzielonej homologacji, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie, za pomocą formularza zawiadomienia zgodnego ze wzorem przedstawionym w załączniku 1 do niniejszego regulaminu, pozostałe Umawiające się Strony stosujące niniejszy regulamin.

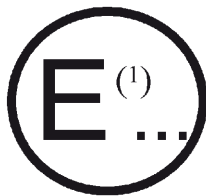
9. NAZWY I ADRESY PLACÓWEK TECHNICZNYCH UPOWAŻNIONYCH DO PRZEPROWADZANIA BADAŃ HOMOLOGACYJNYCH ORAZ NAZWY I ADRESY ORGANÓW ADMINISTRACJI

Strony Porozumienia stosujące niniejszy regulamin przekazują Sekretariatowi Organizacji Narodów Zjednoczonych nazwy i adresy placówek technicznych upoważnionych do przeprowadzania badań homologacyjnych oraz nazwy i adresy organów administracji udzielających homologacji, którym należy przesyłać wydane w innych krajach zawiadomienia poświadczające udzielenie, rozszerzenie, odmowę udzielenia lub cofnięcie homologacji.

ZAŁĄCZNIK 1

ZAWIADOMIENIE

(Maksymalny format: A4 (210 × 297 mm))

wydane przez: Nazwa organu administracji

.....
 .....
 .....

dotyczące ⁽²⁾: UDZIELENIA HOMOLOGACJI
 ROZSZERZENIA HOMOLOGACJI
 ODMOWY UDZIELENIA HOMOLOGACJI
 COFNIĘCIA HOMOLOGACJI
 OSTATECZNEGO ZANIECHANIA PRODUKCJI

typu pojazdu w zakresie zespołu prędkościomierza oraz jego montażu zgodnie z regulaminem nr 39.

Homologacja nr: ..... Rozszerzenie nr: .....

1. Nazwa handlowa lub marka pojazdu: .....
2. Typ pojazdu: .....
3. Nazwa i adres producenta: .....
4. Jeśli dotyczy, nazwa i adres przedstawiciela producenta: .....
5. Opis zespołu prędkościomierza: .....
- 5.1. Informacje o oponach montowanych standardowo: .....
- 5.2. Informacje o oponach wykorzystanych podczas badania: .....
- 5.3. Współczynnik zespołu prędkościomierza: .....
6. Masa pojazdu i jej rozkład między osie podczas badań: .....
7. Warianty: .....
8. Pojazd przedstawiono do homologacji w dniu: .....
9. Placówka techniczna upoważniona do przeprowadzania badań homologacyjnych: .....
10. Data sprawozdania sporządzonego przez placówkę techniczną: .....
11. Numer sprawozdania sporządzonego przez placówkę techniczną: .....
12. Homologacja została udzielona/rozszerzona/odmówiono udzielenia homologacji/homologację cofnięto ⁽²⁾

13. Umieszczenie znaku homologacji na pojeździe: .....
14. Miejscowość: .....
15. Data: .....
16. Podpis: .....
- _____

(¹) Numer wyróżniający kraj, który udzielił/odmówił udzielenia homologacji/rozszerzył/cofnął homologację (zob. przepisy dotyczące homologacji zawarte w regulaminie).

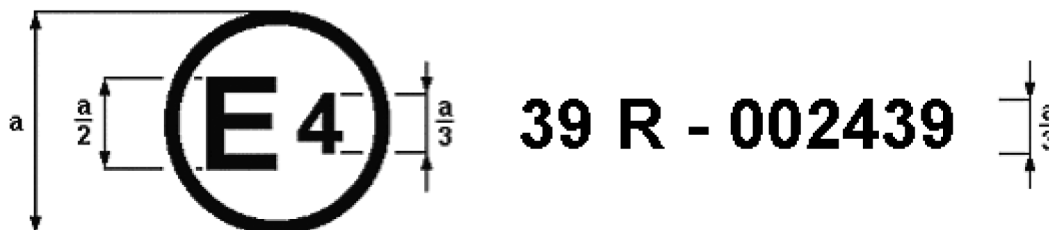
(²) Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK 2

ROZMIESZCZENIE ZNAKÓW HOMOLOGACJI

MODEL A

(zob. pkt 4.4 niniejszego regulaminu)

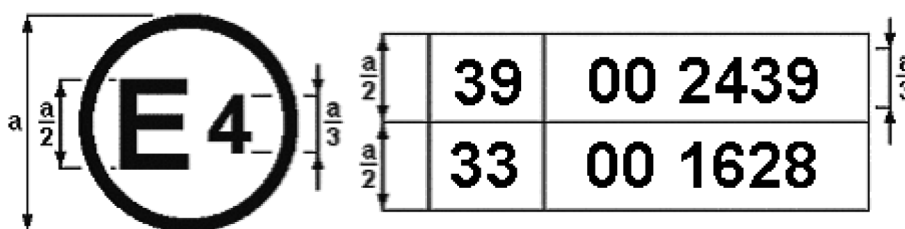

a = 8 mm min

Powyższy znak homologacji umieszczony na pojeździe oznacza, że odnośny typ pojazdu uzyskał homologację w Niderlandach (E4) zgodnie z regulaminem nr 39. Numer homologacji wskazuje, że homologacji udzielono zgodnie z wymaganiami regulaminu nr 39 w wersji pierwotnej.

MODEL B

(zob. pkt 4.5 niniejszego regulaminu)

a = 8 mm min

Powyższy znak homologacji umieszczony na pojeździe oznacza, że odnośny typ uzyskał homologację w Niderlandach (E4) zgodnie z regulaminami nr 39 i nr 33⁽¹⁾. Numer homologacji oznacza, że w chwili udzielenia odpowiednich homologacji regulaminy nr 39 i nr 33 obowiązywały nadal w wersji pierwotnej.

⁽¹⁾ Drugi numer podano przykładowo.

ZAŁĄCZNIK 3

BADANIE DOKŁADNOŚCI PRĘDKOŚCIOMIERZA NA POTRZEBY ZGODNOŚCI PRODUKCJI

1. WARUNKI BADANIA

Warunki badania są zgodne z warunkami określonymi w pkt 5.2.1–5.2.6 niniejszego regulaminu.

2. WYMAGANIA

Uznaje się, że produkcja jest zgodna z niniejszym regulaminem, jeśli między prędkością wskazaną na tarczy prędkościomierza (V_1) a prędkością rzeczywistą (V_2) zachowana jest następująca zależność:

w przypadku pojazdów kategorii M i N:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1 V_2 + 6 \text{ km/h};$$

w przypadku pojazdów kategorii L₃, L₄ i L₅:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1 V_2 + 8 \text{ km/h};$$

w przypadku pojazdów kategorii L₁ i L₂:

$$0 \leq (V_1 - V_2) \leq 0,1 V_2 + 4 \text{ km/h}.$$
